

idare tarafından oluşturulan
bu formun, ihale dokümanında
yer alan birim fiyat teklif
mektubu ve eki cetvel dışında
bir belge olduğu ve son fiyat
teklifi istenilmesi
aşamasında isteklilere
verilmiş olmasının istekliler
nezdinde tereddüt
oluşturabileceği, nitekim
isteklilerin farklı şekilde
son fiyat tekliflerini
sundukları, bahse konu formun
tek başına teklif mektubu ve
teklif cetvelinin ikamesi
olarak
değerlendirilemeyeceği, bu
durumun oluşmasındaki temel

gerekçenin ise idare tarafından teklif mektubu ve eki teklif cetveli şeklindeki standart formdan farklı bir belgenin isteklilere verilmek suretiyle son teklif fiyatını istemesinden kaynaklandığı, gelinen aşama itibarıyla isteklilerce verilen son tekliflere ilişkin belgeler üzerinden sağlıklı bir değerlendirme yapılmasına imkân bulunmadığı anlaşılmış olup, başvuruya konu ihalenin iptal edilmesi gerektiği

ihale itiraz konusu

Solmaz Taah. İnş. A.Ş.nin son fiyat teklifini birim fiyat teklif cetveli formu esas alınarak sunmadığı, dolayısıyla teklifin değerlendirme dışı bırakılarak sınır değer hesabının yeniden yapılmasının zorunlu olduğu, öte yandan idareye

yapılan konuyla ilgili şikâyet başvurusuna “İkinci oturumda tüm isteklilerden sadece son teklifler istenmiştir. Son teklife göre hazırlanan yeni birim fiyat teklif cetveli idaremizce daha sonra istenilecektir.” şeklinde cevap verildiği, söz konusu cevabi yazıdan hareketle birim fiyat teklif cetvelinin sonradan istenilmesinin ihale mevzuatına aykırı olduğu, idarenin şikâyete cevabının 4734 sayılı Kanunu’nda belirtilen temel ilkelerine aykırı olduğu, diğer yandan hem yapım işi hem de hizmet alımı ihalelerinde sınır değer hesabında, ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminat mektubu mevzuata göre uygun olarak sunan isteklilerin tekliflerinin değerlendirilmeye alınacağı, dolayısıyla CEM-Pa İnş. Tem. Pet. Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin vekile ait imza beyannamesinin sunulmaması sebebiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, ancak söz konusu teklifin sınır değer hesabında değerlendirmeye alınması gerektiği, bu çerçevede pazarlık usulü ile yapılan ihalede söz konusu istekliden ikinci teklif alınmadığı için sınır değer hesabının doğru bir şekilde yapılmasının mümkün olmadığı,

KİK Kararı

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde “...Pazarlık usulü: Bu Kanunda belirtilen hallerde kullanılabilen, ihale sürecinin iki aşamalı olarak gerçekleştirildiği ve idarenin ihale konusu işin teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve belli hallerde fiyatı isteklilerle görüştüğü usulü...” hükmü,

Bahsi geçen Kanun’un “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde “İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını

sağlamakla sorumludur...” hükmü,

Aynı Kanun’un “Pazarlık usulü” başlıklı 21’inci maddesinde
“Aşağıda belirtilen hallerde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir:

...

- 1. b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.*

...

(b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hallerde ilan yapılması zorunlu değildir. İlan yapılmayan hallerde en az üç istekli davet edilerek, yeterlik belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermeleri istenir.

...

Bu madde kapsamında yapılacak ihalelerde, ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere isteklilerden ihale kararına esas olacak son yazılı fiyat teklifleri alınarak ihale sonuçlandırılır...” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45’inci maddesinde “Yapım işleri ihalelerinde, 4734 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan geçerli teklifler tespit edildikten sonra;

Yaklaşık maliyetin % 120'sinin üzerindeki ve % 40'ının altındaki teklifler dikkate alınmaksızın, geçerli tekliflerin aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanır.

...

45.1.1.1. Sınır değer eşitliğinde yer alan (N), "sınır değer katsayısı"nı temsil etmekte olup bu katsayı, 11/06/2011 tarihli ve 27961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Tebliği"nde yer alan "B-Üstyapı (Bina) İşleri", "C-Sıhhi Tesisat ve Mekanik Tesisat İşleri", "D-Elektrik İşleri", "E-Elektronik ve İletişim İşleri" grubundaki yapım işleri ile bu işlerle ilgili tamamlama, onarım, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işlerinde (1,00), diğer yapım işlerinde (1,20)'dir. İhale konusu yapım işinin kapsamında farklı katsayılara tabi iş kısımlarının bulunması durumunda; sınır değer katsayısı, söz konusu kısımlardan toplam yaklaşık maliyeti içindeki ağırlık oranı en fazla olana göre belirlenir.

...

45.1.1.3. İhalede uygulanacak sınır değer katsayısı, ihale ilanı veya davet mektubu ile idari şartnamenin "Diğer hususlar" başlıklı bölümünde belirtilir.

45.1.1.4. ...Sınır değer hesaplanmasında idarelerin faydalanmasına yönelik olarak hazırlanan "Yapım işlerinde sınır değer hesaplama aracı" programına Kurumun (www.kik.gov.tr) internet sayfasından erişilebilir.

45.1.1.5. Bu madde kapsamında sınır değer hesaplanmasında, 4734 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan isteklilerin teklifleri "geçerli teklif" olarak dikkate alınacaktır..." açıklaması,

Aynı Şartname'nin "Sınır değer" başlıklı 34'üncü maddesinde "34.1.İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar.

34.2.Teklifi sınır değer altında olduğu tespit edilen isteklilerin teklifleri, Kanunun 38 inci maddesinde öngörülen açıklama istenmeksizin reddedilecektir." düzenlemesi yer almaktadır.

Başvuruya konu ihalenin "Eskişehir-İstanbul YHT Hattında Bulunan Tünellerin Yan Drenaj Kanallarının Temizlenmesi ve Tespit Edilen Hasarların Onarılması İşi" olduğu, ihale konusu işin alım yönteminin pazarlık (21/b) usulü olduğu, 15.05.2020 tarihli ihale komisyon kararına göre ihaleye 5 isteklinin teklif verdiği, Cem-Pa İnş. Tem. Pet. Öz. Güv. Sis. Yem. İh. San. Tic. Ltd. Şti.nin teklif mektubunu imzalayan vekilin imza beyannamesinin sunulmaması sebebiyle teklifinin değerlendirme dışı bırakıldığı, ihaleye katılan isteklilerin ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere ihale kararına esas olacak son yazılı fiyat tekliflerin istenildiği, son teklifler esas alınarak ve geçici teminatı ve teklif mektubu usulüne uygun sunan isteklilerin teklifleri (Cem-Pa İnş. Tem. Pet. Öz. Güv. Sis. Yemit. İh. San. Tic. Ltd. Şti.nin teklifi hariç) göz önünde bulundurularak hesaplanan sınır değer "4.889.709,80" TL olduğu, söz konusu değer altında kalan başvuru sahibi Ergezen Yapı Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin İdari Şartname'nin 34'üncü maddesi gereğince reddedildiği, Efor Yapı İnş. Taah. ve Tic. A.Ş.nin teklifinin ekonomik açıdan en avantajlı teklif, Menga İnş. Taah. Proje Yönetimi San. ve Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olduğu görülmüştür.

İhale işlem dosyası üzerinde yapılan inceleme sonucunda, idare

tarafından başvuruya konu ihalenin sonuçlandırılması için Cem-Pa İnş. Tem. Pet. Öz. Güv. Sis. Yemit. İh. San. Tic. Ltd. Şti. haricinde diğer isteklilerden ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere ihale kararına esas olacak son yazılı fiyat tekliflerini "pazarlık tutanağı" adlı belge istenilerek ihalenin sonuçlandırıldığı görülmüştür. Bu durum üzerine ihale işlem dosyasında yapılan tespitler çerçevesinde söz konusu tutanağa ulaşılamamış, 10.06.2020 tarihli ve E.2020/8205 sayılı Kurum yazısında "...Yapılan incelemede, pazarlık usulü ile alımı gerçekleştirilen başvuruya konu ihalede son tekliflerin nasıl istenildiğine dair bilgi ve belgelere de ihtiyaç duyulmuştur..." şeklinde ifadelere yer verilmek suretiyle idare tarafından son fiyat tekliflerinin nasıl istenildiğine dair ek bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur.

İdare tarafından Kurum'a gönderilen 11.06.2020 tarihli ve E.160819 sayılı cevabi yazıda "İhale komisyonu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda yeterliği tespit edilen diğer 4 (Dört) teklifin geçerli olduğuna karar verilmiştir. 1.Oturumda firmaların teklifleri alındıktan sonra işin acil olması sebebiyle zaman kaybı yaşamamak için "Eskişehir-İstanbul YHT Hattında Bulunan Tünellerin Yan Drenaj Kanallarının Temizlenmesi ve Tespit Edilen Hasarların Onarılması " işini idari şartnamesinin 32.maddesine göre isteklilerden, ilk fiyat tekliflerini aşmamak ve ihale kararına esas olmak üzere pazarlık tutanağı son yazılı fiyat tekliflerini vermeleri istenmiştir. Firmalardan gelen talep üzerine, isteklilere son fiyat tekliflerini sunmaları için 1 saat süre tanınmıştır. İhale komisyonu aynı gün saat 15:30'da tekrar toplanarak firmalara tekliflerini sunmaları için yazımız ekinde sunulan boş Pazarlık Tutanaklarını vermiş ve firmalardan ihale kararına esas olmak üzere pazarlık tutanağı ile son yazılı fiyat tekliflerini vermeleri istenmiştir. İsteklilerden, zaman kısıtlaması söz konusu olduğundan yeni birim fiyat teklif mektubu ve birim fiyat teklif cetveli

vermeleri zorunlu tutulmamıştır. Alınan son tekliflere göre ihale üzerinde kalan istekliden sözleşme öncesi yeni birim fiyat teklif cetveli istenmektedir.

İhale komisyonu son teklif bedelleri ile işin yaklaşık maliyetini hazır bulunanlara açıklayarak YAPIM İŞLERİ İHALELERİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ'nin KİK016.0/Y numaralı İSTEKLİLERCE TEKLİF EDİLEN FİYATLAR tutanağı ile kayıt altına alınarak oturumu sonlandırmıştır." şeklinde ifadeler yer verildiği görülmüştür.

Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinde Kurum'un görev alanları sayılmış olup, Kurum, Kurul kararıyla bu Kanunun uygulanmasına ilişkin standart ihale dokümanı, tip sözleşme, yönetmelik ve tebliğler çıkarmaya yetkilidir ve Kurul ve Kurum yetkilerini, düzenleyici işlemler tesis ederek ve özel nitelikli kararlar alarak kullanmaktadır. Bu çerçevede, idarelerin İdari Şartname'ler düzenlerken Kurum'un belirlediği sınırlar çerçevesinde davranma yükümlülükleri vardır. Bu itibarla, idarelerin ihale uygulama yönetmelikleri eklerinde, standart formu oluşturulan belgeler yerine farklı nitelikte belge oluşturmaları mevzuata uygun olmayacaktır.

Öte yandan, kamu ihale mevzuatında birim fiyat teklif mektubu ile eki cetvelinin isteklilerin tekliflerinin mevzuata uygun olarak sunmasında önemli bir yeri bulunmakta olup, teklif cetveli teklif mektubunun ayrılmaz bir parçasıdır. Söz konusu mektubun eki olan cetvelde satırlarda yer alan iş kalemleri için teklif edilecek birim fiyatlar esas alınarak verilen teklifler oluşturularak toplam teklif tutarlarına ulaşılmakta, söz konusu mektup ve eki cetvellerde mevzuata aykırı durumlar (aritmetik hata, teklif vermeye yetkili kişilerin imzası bulunmaması vb.) bulunması sonucunda isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılmaktadır.

Bu itibarla, Kurum'a gönderilen bilgi ve belgeler ile yukarıda yapılan açıklamalar ışığında, başvuruya konu ihaleyi yürüten idarenin, geçerli teklif sahibi isteklilerden son yazılı fiyat tekliflerini ihale gününde dağıtılan "Pazarlık Tutanakları" ile şifahen vermelerinin istendiği, ancak teklif veren isteklilerden sadece Ergezen Yapı Tic. Ltd. Şti. ile Menga İnş. Taah. Proje Yönetimi San. ve Tic. Ltd. Şti.nin son fiyat tekliflerini hem birim fiyat teklif mektubu ve eki cetveli hem de pazarlık tutanağı ile diğer isteklilerin ise son yazılı tekliflerini ise sadece "Pazarlık Tutanağı" adlı form ile idareye sundukları görülmüştür.

Bu çerçevede, idare tarafından oluşturulan bu formun, ihale dokümanında yer alan birim fiyat teklif mektubu ve eki cetvel dışında bir belge olduğu ve son fiyat teklifi istenilmesi aşamasında isteklilere verilmiş olmasının istekliler nezdinde tereddüt oluşturabileceği, nitekim isteklilerin farklı şekilde son fiyat tekliflerini sundukları, bahse konu formun tek başına teklif mektubu ve teklif cetvelinin ikamesi olarak değerlendirilemeyeceği, bu durumun oluşmasındaki temel gerekçenin ise idare tarafından teklif mektubu ve eki teklif cetveli şeklindeki standart formdan farklı bir belgenin isteklilere verilmek suretiyle son teklif fiyatını istemesinden kaynaklandığı, geline aşama itibarıyla isteklilerce verilen son tekliflere ilişkin belgeler üzerinden sağlıklı bir değerlendirme yapılmasına imkân bulunmadığı anlaşılmış olup, başvuruya konu ihalenin iptal edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Toplantı No	: 2020/027
--------------------	-------------------

Gündem No	: 36
Karar Tarihi	: 17.06.2020
Karar No	: 2020/UY.I-1089